

PLA MUNICIPAL
D'ACTUACIONS SOBRE CONSUM DE
DROGUES I CONDUCTES ADDICTIVES
DE VILAFRANCA DE BONANY

Comissió de redacció del Pla:

MONTSERRAT ROSSELLÓ	Batle. Ajuntament de Vilafranca de Bonany
FRANCISCA BAUZA	2na tinent batle-Regidora de Cultura. Ajuntament de Vilafranca de Bonany
JORDI ROSSELLÓ	Tècnic de cultura i joventut. Ajuntament de Vilafranca de Bonany
JORDI NICOLAU	Estudiant d'animació sociocultural
LLORENÇ BOSCH	Cap de la Policia Local. Ajuntament de Vilafranca de Bonany
MIQUEL VICENÇ	Policia Tutor. Ajuntament de Vilafranca de Bonany
MARGALIDA ALCOVER	Associació de Pares i Mares. CEIP Es Cremat
MÓNICA GRACIA	Associació de Pares i Mares. CEIP Es Cremat
CATI SANTANDREU	Associació de Pares i Mares. CEIP Es Cremat
M ^a PILAR JAUME	Directora CEIP Es Cremat
CATALINA C. CRUELLAS	Educadora Social. Vilafranca-Mancomunitat del Pla de Mallorca
MAGDALENA VIEDMA	Treballadora Social. Vilafranca-Mancomunitat del Pla de Mallorca
MIQUEL AMENGUAL	Secció de Prevenció i Planificació Comunitària. Consell de Mallorca-Institut Mallorquí d'Afers Socials
TONI GARIJO	Secció de Prevenció i Planificació Comunitària. Consell de Mallorca-Institut Mallorquí d'Afers Socials

AJUNTAMENT DE VILAFRANCA DE BONANY, 2017

Amb la col·laboració de CONSELL DE MALLORCA. DEPARTAMENT DE BENESTAR I DRETS SOCIALS.
INSTITUT MALLORQUÍ D'AFERS SOCIALS

PLA MUNICIPAL D'ACTUACIONS SOBRE CONSUM DE DROGUES I CONDUCTES ADDICTIVES

1. INTRODUCCIÓ

L'Ajuntament de Vilafranca de Bonany, preocupat pels greus problemes que provoca l'ús i abús d'alcohol, tabac i altres drogues així com la primerenca edat en l'inici del consum, i observant l'augment de l'ús inadequat de les tecnologies de la comunicació (internet, telèfons mòbils i videojocs), posa en marxa en el municipi un Pla d'actuacions sobre drogodependències i conductes addictives.

D'acord amb els criteris dels organismes nacionals i internacionals, en el context d'aquest pla utilitzarem el terme drogues en el sentit més ampli de la paraula per tal d'evitar l'associació exclusivament amb les anomenades drogues il·legals, i tindrem en compte també aquelles que són les de major ús social (alcohol, fàrmacs, tabac) i que són font de greus problemes socials i sanitaris.

El Pla MUNICIPAL D'ACTUACIONS SOBRE CONSUM DE DROGUES I CONDUCTES ADDICTIVES aborda la intervenció en la problemàtica de les drogodependències des de la perspectiva de la prevenció, de la formació i de la informació, juntament amb les accions encaminades a l'assistència i la incorporació social.

El PLA MUNICIPAL D'ACTUACIONS SOBRE CONSUM DE DROGUES I CONDUCTES ADDICTIVES va marcat per una sèrie de característiques que defineixen les línies prioritàries i els criteris que s'han de seguir per dissenyar els programes i actuacions:

- És integral, motiu pel qual desenvolupa actuacions coordinades des dels àmbits sanitari, juvenil, educatiu, de benestar social, familiar, etc.
- És multidisciplinari i multi institucional, amb la participació de diversos professionals, de totes les institucions presents en el municipi, i del teixit associatiu i comunitari.
- És coordinador dels recursos disponibles per a aprofitar-los al màxim a l'hora de emprendre accions contra les drogodependències.

2. COMPETÈNCIES I FUNCIONS MUNICIPALS

D'acord amb la Llei 4/2005 de 29 d'abril, sobre drogodependències i altres addiccions a les Illes Balears, i les previsions del Plan Nacional sobre Drogas, les competències i funcions en matèria de drogues que corresponen als municipis són:

1. Participar en la planificació i coordinació de les actuacions a l'àmbit municipal
2. Programes de prevenció, fonamentalment en l'àmbit familiar i comunitari.
3. Programes d'incorporació social dels usuaris de drogues.
4. Autorització de locals i establiments on es pugui subministrar o vendre begudes alcohòliques
5. L'establiment dels criteris sobre llocs, distàncies i característiques dels locals i els establiments on es poden subministrar o vendre begudes alcohòliques
6. Vetllar pel compliment de les diferents mesures de control que estableix la legislació autonòmica i estatal
7. Dictar ordenances municipals sobre venda i consum de tabac i alcohol.

3. ANÀLISI DE LA SITUACIÓ

3.1. Característiques del municipi

Vilafranca de Bonany és un municipi del Pla de Mallorca que limita amb els termes de Manacor, Petra, Sant Joan, Porreres i Felanitx.

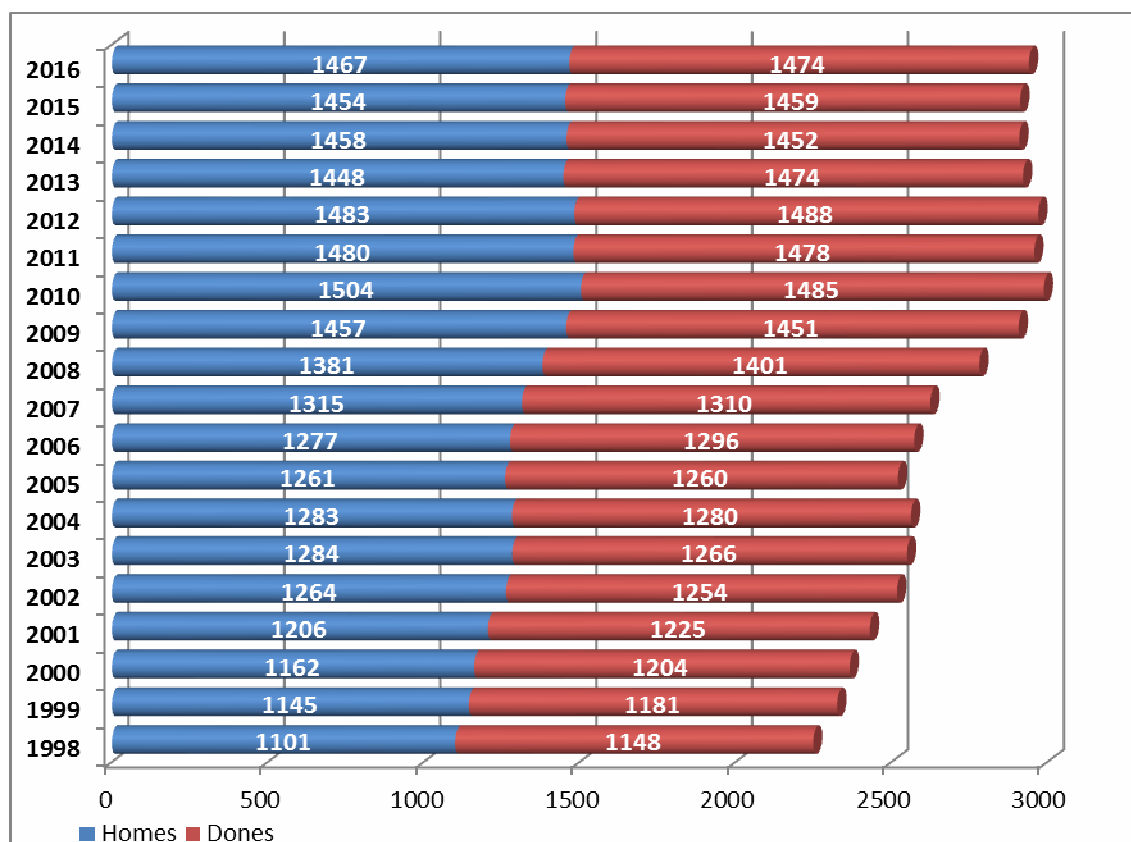
Hi destaquen, entre altres, les indústries de caràcter familiar, dedicades, majoritàriament, a la fabricació de material de construcció, i tot un sector dedicat a activitats molt diverses, entre les que hi figuren els comerços de venda de productes agrícoles, declarats d'interès turístic.

Actualment, el municipi presenta una notable diversificació quant a l'ocupació activa dels seus habitants, apropant-se a un equilibri entre els distints sectors de producció.

Per una banda, s'ha propiciant un augment de la població pel fet que el poble tingui coberts molts dels seus serveis bàsics sanitaris, educatius, culturals, socials i esportius, la proximitat a un centre econòmic i de serveis com Manacor i el flux constant de població immigrant, que ha fixat la seva residència al municipi per necessitats de mà d'obra en el sector agrícola i industrial.

3.2. Població

El municipi va experimentar un creixement important i molt ràpid. L'any 1998 hi havia 2249 habitants, i deu anys després havia augmentat en més d'un 20%. Aquest creixement es va mantenir fins a l'any 2010, i des de llavors la seva població es manté estable.

Elaborat a partir de les dades anuals del padró publicades per l'Institut d'Estadística de les Illes Balears (IBESTAT)

Gràfic 1. Evolució de la població de Vilafranca de Bonany per sexe

En gran part, aquest creixement ha estat degut a la incorporació progressiva de població estrangera.

Taula 1. Població de Vilafranca de Bonany segons edat i sexe

Edat	Home	Dona	Total	% total
Fins 14 anys	280	241	521	17,72%
15 a 29 anys	228	229	457	15,54%
30 a 44 anys	347	316	663	22,54%
45 a 64 anys	388	359	474	16,12%
A partir 65 anys	224	329	553	18,80%
Total	1467	1474	2941	

Font: Institut d'Estadística de les Illes Balears (IBESTAT)
Revisió del padró 01/01/2016. Darrera actualització: 02/02/2017

L'anàlisi de l'estructura de la població, que es pot veure a la taula 2, mostra una lleugera tendència a l'envelliment.

Taula 2. Principals indicadors de la població de Vilafranca de Bonany

Índex d'envelliment (majors de 64 a/menors de 16 a)	1,01
Índex de longevitat (majors de 84/majors de 64)	0,21
Índex de dependència (<16 i >64 a/població 16-64 a)	0,60
Índex de dependència jove (menors de 16 anys/població entre 16-64 a)	0,30
Índex de dependència més gran (majors de 84 a/població entre 16-64 a)	0,30
Índex de reemplaçament (població 60-64 a/població 20-24 a)	1,03

Font: Institut d'Estadística de les Illes Balears (IBESTAT)
Revisió del padró 01/01/2016. Darrera actualització: 02/02/2017

3.3. Recursos del municipi

CENTRES EDUCATIUS:

- **CEI municipal Cucarells**
 - De 0 a 3 anys
 - Escoleta matineria
 - Servei de menjador
 - Assessorament psicopedagògic (Equip d'Atenció Primerenca del sector Manacor-Campos)
 - Espais familiars
- **CEIP Es Cremat**
 - Educació infantil i primària (3 a 12 anys)

Infantil	Primer cicle	Segon cicle
4t d'infantil	Primer de primària	Quart de primària
5è d'infantil	Segon de primària	Cinquè de primària
6è d'infantil	Tercer de primària	Sisè de primària

- Escola matineria (APIMA) i menjador
- Activitats extraescolars (amb la col·laboració de l'APIMA): fang, anglès, teatre, tallers d'art, bàsquet...
- Xerrades per a pares (amb la col·laboració de l'APIMA).
- **CEPA Mancomunitat des Pla**
 - Educació reglada d'adults: cicles formatius de grau mitjà, cursos per a la preparació d'exàmens oficials d'accés a la Universitat i a cicles formatius diversos, preparació per a exàmens oficials de diferents nivells de català
 - Cursos no reglats d'iniciació en matèries diverses (com informàtica) i d'ampliació de coneixements
 - Activitats relacionades amb l'oci i el temps lliure, a través dels Serveis Educatius
- **Escola municipal de música i dansa**
 - Iniciació al llenguatge musical i a diversos instruments.

CENTRES I SERVEIS CULTURALS I DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA:

- **Biblioteca municipal Antoni Oliver Monserrat (Edifici Sa Rectoria Vella)**
 - Servei de lectura i/o consulta a la sala
 - Servei de préstec de llibres, revistes, cd's o audiovisuals.
 - Punt d'accés a les noves tecnologies de la informació i el coneixement / servei de connexió a internet i servei de reprografia.
 - Activitats d'extensió bibliotecària: contacontes, club de lectura conferències, exposicions, taules redones, visites guiades, rutes literàries, formació d'usuaris, formació en l'ús de les noves tecnologies de la Informació i el Coneixement. (TIC)
- **Arxiu històric municipal**
- **Teatre municipal**
 - Aforament per a 198 persones.
 - Programació teatral estable.
 - Activitats de dinamització teatral, cultural, etc.
- **Centre cultural Sa Rectoria Vella**
 - Activitats puntuals organitzades per l'Ajuntament o per les entitats locals que ho sol·liciten.
- **Serveis municipals de festes i participació ciutadana**
 - Programació de festes i cicles festius: Sant Antoni, Sa Rua i Sa Rueta, Festes de Pasqua, la Beata, Fira del Meló, Santa Bàrbara, Nadal, Cap d'Any i Reis.
 - Dinamització sociocultural: activitats producte de les sinèrgies entre l'Ajuntament i el teixit associatiu cultural i comercial, centrades en la realització d'activitats de cultura popular, tradicional i etnològica:
 - o Tallers de cultura tradicional
 - o Combat de glosats
 - o Estudi per a la recerca i recuperació d'aspectes tradicionals.
 - o Foment d'aspectes tradicionals de la festa i la tradició local.

- Dinamització teatral: activitats de reforç de la programació del Teatre Municipal, i complement d'altres de dinamització cultural:
 - o Formació d'usuaris i foment d'hàbits culturals.
 - o Programació teatral i dinamització cultural.
 - o Tallers de teatre infantils i per adults
 - o Fira internacional de teatre infantil i juvenil.
- Coordinació dels locals socials:
 - o Casal d'entitats socials.
 - o Sala de Ca ses monges.
- **Revista digital**
- **Associacions cíviques, culturals, esportives i de temps lliure** (vegeu l'annex 1)

ESPORTS:

- **Poliesportiu Es Molí Nou**
 - Suport logístic i econòmic a entitats esportives, com a entitats canalitzadores de la pràctica de diferents disciplines esportives, ja siguin o no federades
 - Pavelló, sala annexa, camp de futbol i pistes de pàdel i de tennis.
 - Futbol, tennis, pàdel, voleibol, gimnàstica rítmica, piscina, judo, tennis taula, etc.
- **Instal·lacions esportives del CEIP Es Cremat**
 - Pavelló cobert amb pistes multiesportives: activitats esportives escolars; pilates, gimnàstica, ioga; escola de ball de bot; activitats d'oci i temps lliure extraescolars
- **Altres espais**
 - Parc Josep Maria Llompart: pistes de petanca
 - Centre Sa Residència: pistes de petanca

JOVENTUT:

- **Punt d'informació juvenil**
 - No disposa d'un servei continu i estable per a la informació i dinamització juvenil i se centra en la dinàmica lúdica, social i participativa del municipi
 - Servei de dinamització juvenil integrat com a servei de Cultura.
 - Activitats puntuals juvenils
 - Servei d'informació de borsa de treball
 - Informació sobre recursos: formació no reglada, oci i temps lliure (campaments), cursos (idiomes), etc.

SERVEIS SOCIALS:

- **Serveis socials comunitaris bàsics** (servei gestionat per la Mancomunitat del Pla).
 - Format per 1 Treballadora Social i 1 Educadora Social.
 - Serveis: informació i orientació, ajuda a domicili, foment de la solidaritat i cooperació social, i prevenció i inserció social.
- **Centre de dia Sa Residència.**
 - Centre d'assistència social per a persones majors.
 - Tallers i activitats de l'associació de persones majors "Sa Residència"
- **Local social de la gent gran vilafranquera**
 - Associació de Gent Gran Vilafranquera
 - Activitats diverses (tallers, activitats formatives, activitats de lleure i oci, etc.)

CENTRES SANITARIS:

- **PAC-Centre de Salut.**
 - Serveis d'atenció primària: metge, infermeria
 - Consultes i urgències d'atenció primària
 - Serveis especialitzats: pediatria i comare
- **Serveis comunitaris de l'Hospital de Manacor**
 - Actuacions i campanyes higiènic-sanitàries: donants de sang, hàbits saludables, campanyes de prevenció del tabaquisme, campanyes d'higiene bucodental, etc.

POLICIA I SEGURETAT:

- **Polícia local**
 - Serveis i actuacions generals de policia: ordenació del trànsit, tramitació de les incidències, vigilància per al compliment de les ordenances municipals, resolució de conflictes, vetllar per la integritat dels béns i espais públics, cooperació amb altres cossos policials
 - Servei de policia tutor
 - Campanyes d'informació i de prevenció
 - Campanyes d'educació vial, en col·laboració amb els centres escolars
- **Oficina Guàrdia Civil.**
- **Protecció Civil de Vilafranca de Bonany.**

OCI I TEMPS LLIURE

- **Activitats**
 - Escola matinera. Oferta per l'APIMA del CEIP es Cremat durant el curs escolar.
 - Activitats extraescolars. Ofertes per APIMA del CEIP Es Cremat durant el curs escolar.
 - Escola multiesports (Escola d'estiu), Activitats ofertes per l'ajuntament de Vilafranca des de finals de curs escolar fins a setembre.
 - Altres activitats d'oci i temps lliure ofertes per l'ajuntament de Vilafranca o altres administracions públiques de manera puntual o en el marc de programes específics: excursionisme, concerts, gimcanes, activitats esportives, activitats culturals, teatrals, infantils, de lleure, formatives, lúdiques, etc.
 - Activitats del teixit associatiu del municipi: excursionisme, concerts, gimcanes, activitats esportives, activitats culturals, teatrals, infantils, de lleure, formatives, lúdiques... (vegeu la relació d'entitats a l'annex 1). Algunes entitats no estan constituïdes formalment, no compten amb estructura i, en alguns casos, generen activitat mb intermitències o amb periodicitat irregular o de manera puntual
- **Espais obert d'oci i temps lliure**
 - Parc Josep Maria Llompart: espai obert amb atraccions per a infants i zones de lleure; on s'hi duen a terme activitats lúdiques, familiars, infantils. Instal·lació d'envelat per a activitats diverses.
 - Parc Pere Fons: espai amb atraccions per a infants.
 - Plaça Tomeu Penya
 - Plaça Major
 - Plaça Donants de Sang
 - Caseta Son Pere Jaume

- Poliesportiu Municipal
- "Darrera el cementiri"

ALTRES:

- **Servei de desenvolupament local**

- Servei de promoció econòmica: informació, assessorament i formació per facilitar la consolidació, adaptació i integració en el mercat laboral
- Actuacions de caràcter transversal per al desenvolupament del teixit empresarial, social i econòmic del municipi.

3.4. Dades de consum

3.4.1. Percepció del consum

La percepció general que es té a Vilafranca és que hi ha un inici molt primerenc en el consum d'alcohol i de tabac, no s'han detectat altres drogues. Hi ha un grup nombrós que han començat a consumir abans dels 13 anys, a 5è i 6è de primària. Això genera diversos problemes de comportament, com ara petits robatoris, que afecten a la convivència.

El consum es produeix de manera itinerant a diversos llocs del municipi. Quan es detecta un lloc de consum, la policia local el vigila però els consumidors canvien ràpidament de lloc. En el que hi ha diversitat d'opinions és en el consum que fan en els bars: uns no han vist aquest consum, però n'hi ha uns altres que veuen que molts menors passen bastant de temps a determinats bars.

La majoria d'aquests menors consumidors provenen de famílies que es poden catalogar com a normalitzades. Però els pares reconeixen que no poden o no saben fer front a la situació per tant els familiars necessiten eines de com afrontar-lo. Possiblement, de manera similar al que passa a altres llocs, aquests pares també tenen dificultats, ja sigui per imperatius laborals o per incapacitat personal, per plantejar normes de comportament i exercir de manera raonable el control dels seus fills.

L'opinió més estesa és que aquest consum ha anat amb augment a causa d'una manca d'alternatives. Sembla que el grup de consumidors no participa a activitats extraescolars o esportives, i a l'actualitat en el poble no hi ha casal de joves, ni casal del poble, ni club d'esplai, ni tallers per a joves, motiu pel qual passen moltes hores mortes al carrer. Temps enrere en el poble hi havia molt de moviment juvenil amb un ventall ample de possibilitats d'oci, però des de fa alguns anys aquestes possibilitats s'han reduït molt. Hi ha acord en la necessitat de trobar un lloc de reunió per a aquests menors, amb activitats creatives i sanes, amb la implicació dels joves en la seva gestió.

No hi ha la percepció de consum de joves més grans. O bé és perquè fan un consum més responsable, o el fan fora poble, o és un consum que s'assumeix com a normal i no preocupa. En el que hi ha acord és que aquests joves en el seu moment varen tenir més alternatives per a l'ocupació del temps lliure, i que es va fer una feina preventiva amb ells.

Per altra banda, preocupa una possible dependència bastant estesa de les tecnologies de la informació, sobretot del mòbil. Sembla que no s'ha produït la necessària adaptació a la convivència amb aquests mitjans, tant per part dels menors com dels adults.

L'escola es troba bastant implicada en l'educació per a la salut, i es mostra disposada a col·laborar per millorar la situació.

Creuen que fa falta donar prioritat a la formació de pares, tan a través de les seves associacions com a través d'altres mitjans ja que, per exemple, les AMIPA estimen en un 8% l'assistència de pares a les activitats que organitzen.

3.4.2. El consum a Mallorca

La percepció que es té del problema, descrita a l'apartat anterior, concorda bastant amb les dades reals del consum.

Segons la darrera enquesta domiciliària sobre el consum de drogues que du a terme el Plan Nacional sobre Drogas cada dos anys (EDADES 2015), l'alcohol és la droga legal i el cànnabis la il·legal més consumides. El consum està més estès entre els menors de 34 anys, de manera que hi ha un 58% de consumidors d'alcohol i un 12,6% de cànnabis entre els 15 i els 17 anys. Entre els consumidors hi ha una tendència notable a fer un consum intensiu: el 30% de joves entre 15 i 34 anys han participat en algun episodi de beguda intensiva (binge drinking) durant els darrers trenta dies.

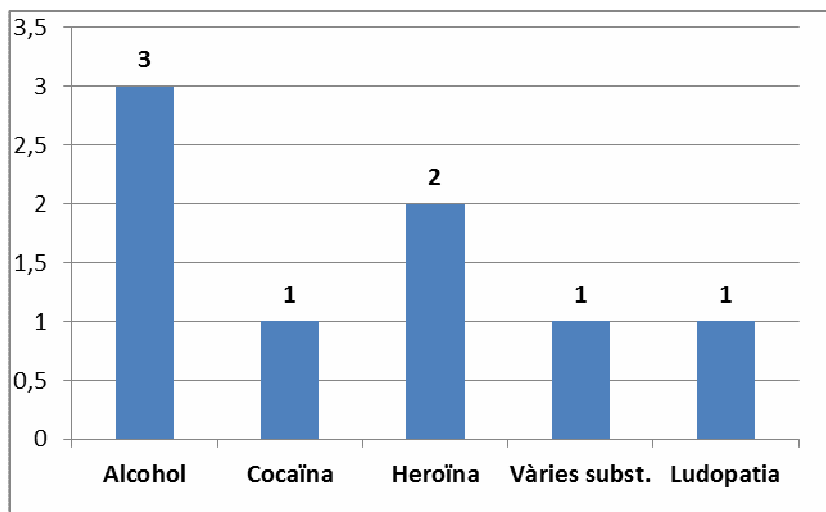
A aquestes dades hi podem afegir les que ens proporciona la darrera enquesta a l'alumnat de l'ensenyament secundari que tenen entre 14 i 18 anys (ESTUDES 2014): el consum intensiu en episodis de curta durada arriba al 32%. Però si miram edat per edat, resulta que afecta al 14,2% als 14 anys, 24,6% als 15 anys, 37,1% als 16, 44,2% als 17 i 50,6% als 18. Pel que fa al fenomen conegut com a "botellón", el practiquen des d'un 34,9% als 14 any, fins al 71,9% als 18 anys.

Pel que fa al consum dels derivats de cànnabis, entre els 15 i els 64 anys trobam un 7,3% de consumidors durant el darrer mes, i el percentatge puja al 18,6 entre els estudiants de 14 a 18 anys. Segons les estimacions de l'enquesta, el consum problemàtic de cànnabis es del 7,9% als 14 anys i arriba al 18,2% als 18 anys.

3.4.3. Casos en tractament

Les persones residents a Vilafranca que tenen problemes amb el consum d'alcohol i altres drogues acudeixen al centre de tractament (CAD) de l'IMAS a Manacor.

Durant l'any 2016 hi havia 8 persones en tractament. La prevalença de casos en tractament és de 3,31 per cada mil habitants, per davall de la de Mallorca, que l'any 2016 estava en 4,80 casos per mil.

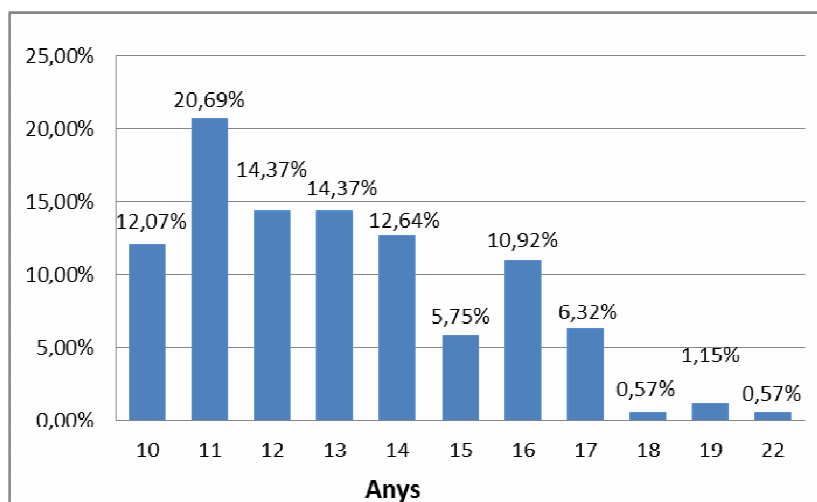
Gràfic 2. Residents de Vilafranca que estan en tractament en el CAD de Manacor

D'aquestes persones, en 3 casos la droga que motivava el tractament era l'alcohol i en 2 la heroïna. Hi ha 2 persones que estan en tractament des de fa deu anys o més, 2 hi estan des de fa tres anys, i les altres 4 iniciaren el tractament l'any 2016. La mitjana de temps de consum abans de demanar tractament és de 9 anys i mig. La major part (5) han acudit a tractament per iniciativa pròpia.

3.5. Opinió i interessos dels joves

Per conèixer l'ús del temps lliure i els interessos del joves del municipi, durant els mesos d'abril i maig de 2017 es va passar una enquesta als nins i joves des de 5è curs (10 11 anys) fins als 18 anys. A l'annex 2 es poden veure els resultats complets.

Es varen recollir un total de 174 qüestionaris contestats, la qual cosa representa el 60% de total de joves d'aquest tram d'edat. El 54% eren nois i el 46 noies.

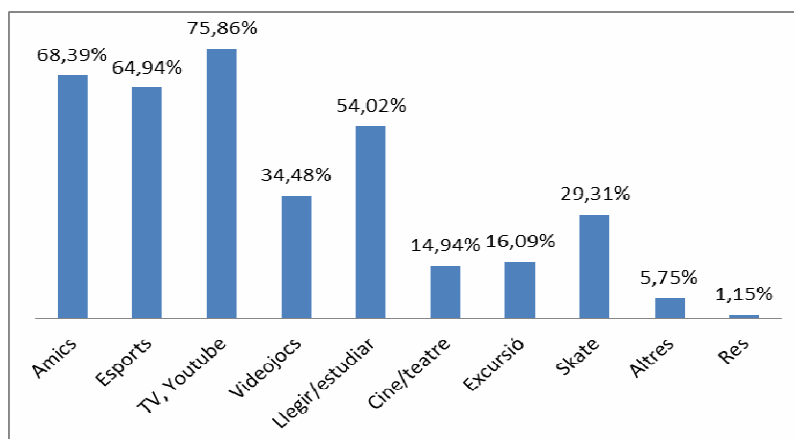
Gràfic 3. Edat del joves que han contestat l'enquesta

La mitjana d'edat és de 13 anys, però hi ha una representació més elevada del grup de 10 a 14 anys, que representa el 75% de la mostra.

Un 3% dels joves enquestats compatibilitzen feina i estudis.

Pel que fa al temps lliure, els joves enquestats els dies feiners disposen d'una mitjana d'entre 3 i 5 hores lliures, i la majoria disposa de 2 a 4 hores diàries. Els caps de setmana arriben a una mitjana de 7 hores, amb una majoria entre 4 i 6 hores. Un 7,85% diu que no té cap hora lliure. No tenim les dades per edat.

Si s'arriba a prendre la decisió de crear un lloc (entitat, local o centre) des d'on organitzar activitats de lleure per als joves, a partir d'aquestes dades sabem que seria important que pugui estar disponible unes tres hores cada dia, amb la qual cosa podria atendre les necessitats de més del 60% dels joves.

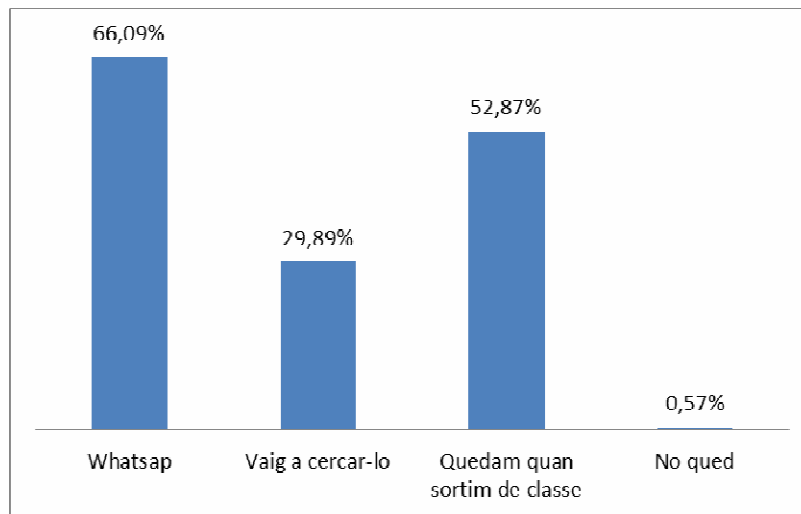

Gràfic 4. Què fan durant el temps lliure

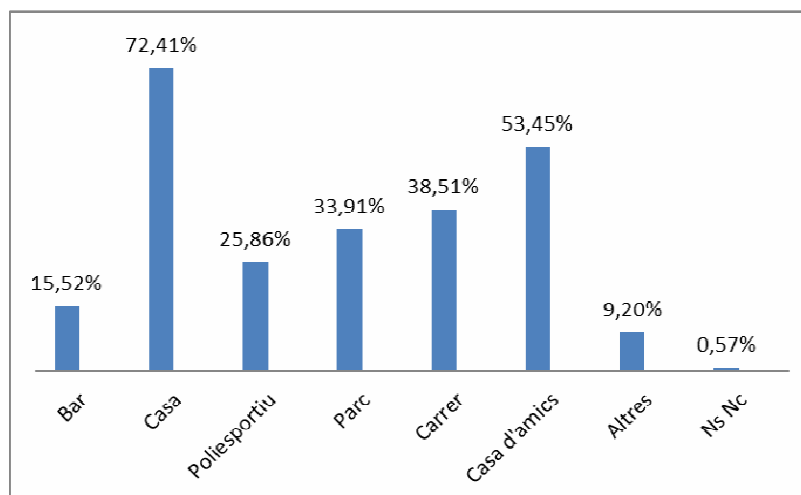
En aquests moments, la major part solen passar el temps lliure mirant la televisió o vídeos (76%), amb els amics (68%) o practicant algun esport (65%).

Per reunir-se amb els amics, el més habitual és quedar per whatsapp (66%), o personalment en acabar les classes (53%), i n'hi ha que van a cercar-lo (30%).

Habitualment passen el temps a alguna casa, o bé a la pròpia (72%) o a casa d'algun amic ((53%). Una tercera part són al poliesportiu (26%), però no podem saber si hi practiquen algun esport, hi estan com a espectadors o simplement es reuneixen allà. Hi ha un grup de joves que passen el temps lliure al carrer (39%), al parc (34%) o al bar (16%), i possiblement aquests podrien ésser els destinataris de les mesures que es puguin organitzar per millorar l'ús del temps lliure.

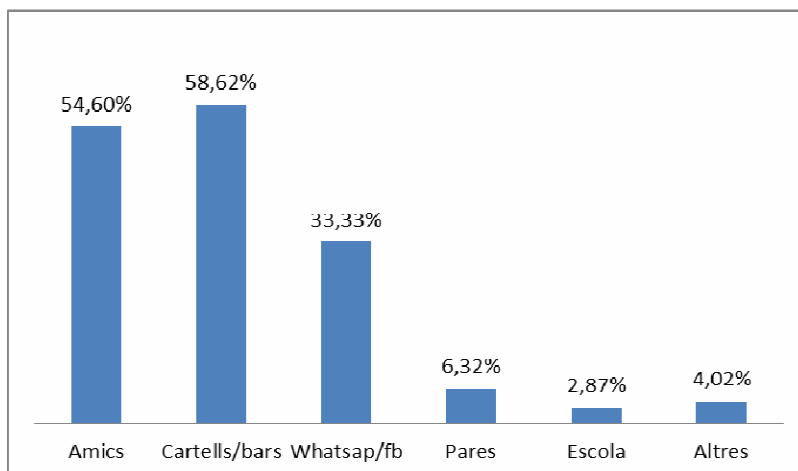

Gràfic 5. Com ho fan per quedar amb els amics

Gràfic 6. Lloc on passen el temps lliure

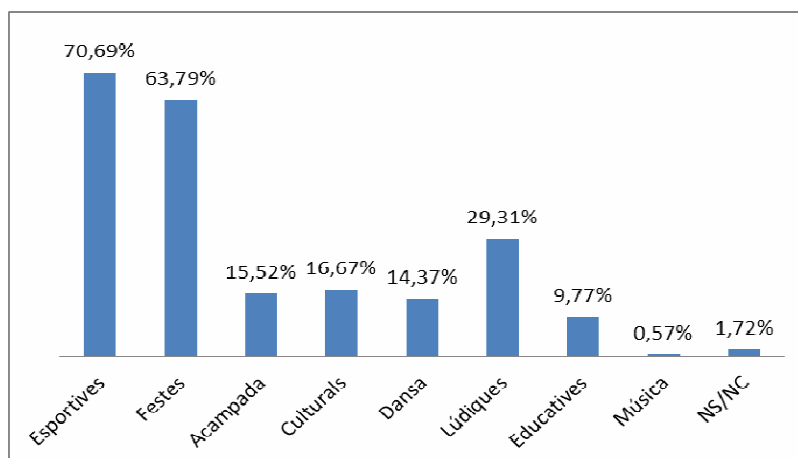
Pel que fa al coneixement de les activitats que es duen a terme al poble, diuen sempre (33%) o quasi sempre (35%) ho saben, però n'hi ha que no ho saben amb tant freqüència (14%) o només a vegades (16%).

Gràfic 7. Com li arriba la informació sobre les activitats

Més de la meitat saben d'aquestes activitats pels cartells (59%) que es posen a llocs públics (per exemple, el bars), o a través dels amics (55%). En la difusió de les activitats també hi tenen un paper important les xarxes socials, com ara com ara whatsapp o facebook (33%). Sembla, però, que s'hauria de reforçar el paper mediador que poden tenir l'escola o els pares, que només es mencionen amb un 6% i un 3% respectivament.

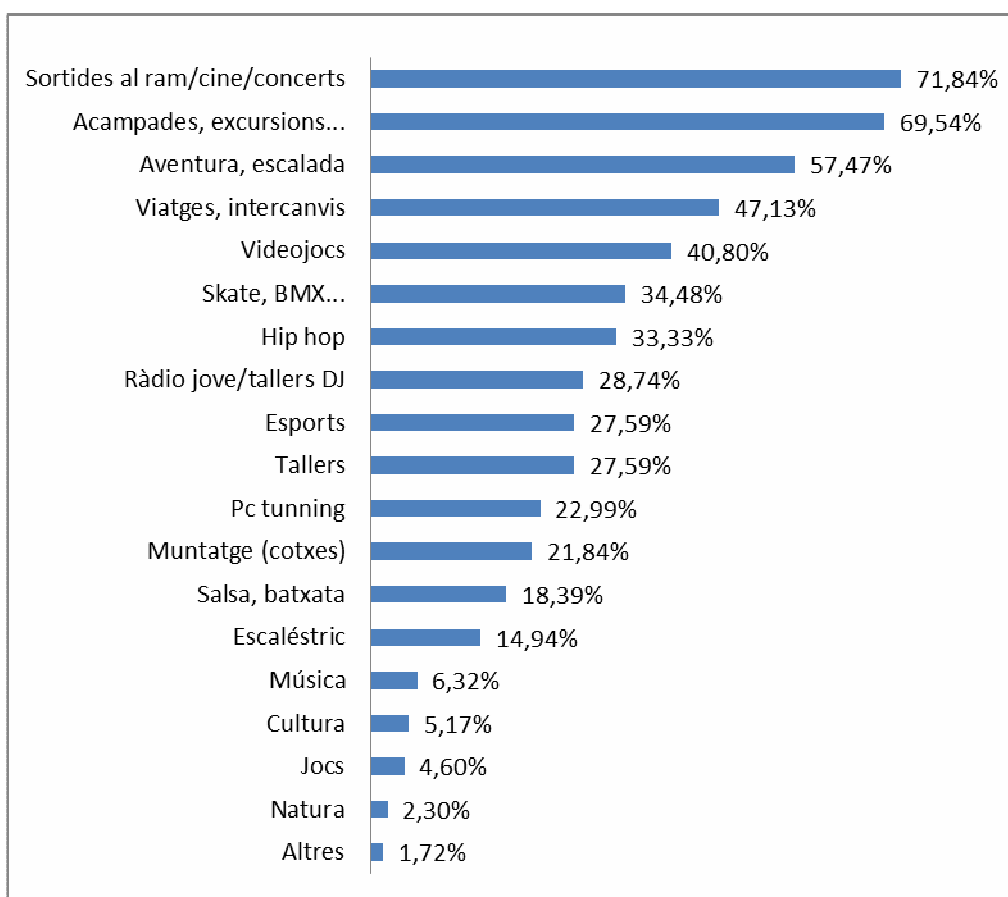
El coneixement de les activitats, però, no sempre comporta que hi participin. Només el 39% ho fa (recordem que el 68% tenen sempre o quasi sempre informació de les activitats). Seria interessant esbrinar perquè passa això, ja que tant podria ésser que no hi poden participar perquè ja estan ocupats o compromesos (amb la qual cosa seria una qüestió de coordinar les activitats) com que les activitats programades no els interessin (i això significaria que la programació s'ha de fer d'acord amb els interessos dels joves). Amb les dades disponibles no podem saber quin és el motiu, però en qualsevol cas, encara que possiblement es fan esforços en aquest sentit, una bona opció seria intentar millorar encara més els dos aspectes, tant el de la coordinació de l'oferta com el de l'adequació del contingut als seus destinataris.

Gràfic 8. En quines activitats sol participar

La participació més freqüent dels joves és en les activitats esportives (71%) i en segon lloc les festes (64%). Amb presència també important, encara que menys freqüent, hi trobam les activitats lúdiques (29%), i més distància les cultural (17%), l'acampada (16%) i la dansa (14%).

És interessant, de cara a la programació de les activitats a mig termini, conèixer quines són les que els interessen. No cal fer comentaris sobre el que volen. Únicament, que la decisió que es prengui pot obligar a mobilitzar diversos tipus de recursos. Per exemple, hi ha una primera classe d'activitats, que són les que sembla que interessen més, que són activitats grupals que impliquen sortides: anar al ram o al cine, d'acampada, viatges i intercanvis... Aquestes activitats requereixen un grup organitzat. Una segona categoria d'activitats ja impliquen disposar d'una certa infraestructura (per exemple local o alguns aparells): videojocs, taller de ràdio o dj, etc. Finalment, n'hi ha que impliquen aprenentatges i requereixen també poder comptar amb monitors o personal per dirigir aquests aprenentatges.

Gràfic 9. A quines activitats l'interessa participar

4. OBJECTIUS

4.1. Generals

- Impulsar la realització d'activitats preventives que afavoreixin canvis d'actituds encaminades a modificar aquelles conductes d'ús/abús de drogues, així com reforçar comportaments que afavoreixin que no es consumeixin drogues.
- Afavorir una intervenció integral en l'àmbit de les drogodependències per mitjà de la coordinació entre distintes entitats públiques.
- Coordinar les activitats que es promoguin des del Pla Municipal.

4.2. Específics

1. Potenciar l'associacionisme, propiciant i impulsant la coordinació entre les diferents associacions entre elles i amb l'Ajuntament.
2. Promoure la formació general i específica com a instrument per al desenvolupament maduratiu dels infants i joves i el seu posicionament davant de les drogues, de les noves tecnologies i de les xarxes socials.
3. Potenciar activitats alternatives d'oci i temps lliure dirigides a la població infanto juvenil, com a mitjà d'intervenció en el propi entorn, de manera que resultin poc compatibles amb el consum de drogues i en l'abús de les noves tecnologies i de les xarxes socials.

5. DESTINATARIS

Atès que la competència municipal en l'àmbit de les toxicomania és fonamentalment la prevenció i la incorporació social, els destinataris del Pla seran:

- Infants i joves per a l'adquisició d'hàbits saludables i habilitats socials.
- Famílies per prevenir situacions de risc.
- Infants i joves d'alt risc amb els que es durà a terme una intervenció directa des del pla.
- Persones que tenen o han tingut problemes d'abús de drogues i les seves famílies.
- Població en general.

6. LÍNIES D'ACTUACIÓ

6.1. Prevenció

La prevenció de les drogodependències és un procés en el qual hi té cabuda un conjunt divers d'estratègies (informatives, educatives, repressives,...) encaminades a eliminar o reduir l'aparició de problemes relacionats amb l'ús i abús de drogues.

Són objectius generals de la prevenció:

- Reduir l'ús regular de drogues en el conjunt de la població
- Evitar l'ús de drogues en la població adolescent i juvenil
- Retardar l'edat d'inici
- Disminuir el nombre de persones que fan un ús patològic de drogues
- Reduir les complicacions i les conseqüències evitables del consum
- Sensibilitzar les persones afectades i el seu entorn per tal que busquin i trobin solucions

- Reduir l'ús inadequat o addictiu de les tecnologies de la comunicació i la informació (TIC): internet, telèfons mòbils i videojocs

A l'àmbit municipal, i en el marc del PLA MUNICIPAL D'ACTUACIONS SOBRE CONSUM DE DROGUES I CONDUCTES ADDICTIVES, la prevenció es considera prioritària i els criteris preventius han d'orientar totes les actuacions en el camp de les drogodependències.

Les actuacions s'han d'adaptar a la situació dels destinataris i han de contemplar mesures de caire general, selectiu i indicat. A més, l'acció preventiva en drogodependències s'enfocarà atenent tant a la reducció de l'oferta i com a la reducció de la demanda.

6.1.1. Reducció de l'oferta

La reducció de l'oferta és el conjunt de mesures orientades a reduir el volum global d'un producte en el mercat. En el camp de la prevenció de l'abús de drogues consisteix en els programes i actuacions que tenen com a finalitat reduir la disponibilitat i la probabilitat d'accés a les drogues, tant legals com il·legals, ja sigui fent front a l'oferta il·lícita, o a través de l'ordenació de l'oferta lícita per tal d'evitar o reduir els possibles efectes adversos sobre la comunitat, amb atenció prioritària als menors.

✓ Objectius:

- Aplicar la legislació vigent.
- Desenvolupar nova normativa, i fer complir la que ja existeix, sobre promoció, publicitat i venda de begudes alcohòliques i tabac, i de manera especial la que afecta a menors.
- Afavorir la coordinació de l'administració local amb altres administracions públiques implicades en la reducció de l'oferta.

✓ Programes i actuacions:

o Programa de control del consum.

- 1) Estudi de la incidència del fenomen del tràfic i consum de drogues a Vilafranca de Bonany.
- 2) Elaboració d'un programa d'itineraris, presència policial i altres actuacions, d'acord amb les informacions recollides.
- 3) Control dels llocs de distribució i consum de drogues legals per tal d'evitar la venda a menors, amb una atenció especial en el marc de les festes populars.
- 4) Informar els serveis socials dels problemes d'abús de drogues detectats, especialment si afecten a menors.
- 5) Recollir d'altres serveis i entitats les informacions que ajudin a planificar les actuacions pròpies.

o Programa de desenvolupament normatiu.

- 1) Fomentar la participació i el compromís de la comunitat en el disseny i implementació de la normativa municipal que doni suport a les mesures de control del consum d'alcohol i drogues, especialment entre els menors i amb atenció especial als espais d'oci i a les festes populars.
- 2) Revisió o creació de la normativa municipal que reguli la localització, distància i característiques que han de tenir els establiments de subministrament i venda de begudes alcohòliques.

- 3) Introducció a les ordenances municipals de mesures de control de la propaganda, de la venda i de la distribució de tabac i alcohol a menors.
- 4) Introducció a les ordenances municipals de mesures d'ordenació i control del consum d'alcohol, tabac i altres substàncies tòxiques en els espais públics, d'acord amb la normativa vigent.
- 5) Difondre les normatives nacionals i autonòmiques sobre drogues il·legals, tabac i alcohol.

PROGRAMES I ACTUACIONS PER A LA REDUCCIÓ DE L'OFERTA	
Programa de control del consum	
Actuacions	Responsables
1) Estudi de la incidència del tràfic i del consum de drogues. 2) Presència policial en els entorns de consum. 3) Control de la venda d'alcohol i tabac a menors. 4) Informar els serveis socials dels problemes d'abús de drogues detectats. 5) Planificació coordinada amb altres serveis i entitats.	- Policia amb la col·laboració d'altres serveis
Programa de desenvolupament normatiu	
Actuacions	Responsables
1) Foment de la participació i el compromís de la comunitat en el disseny i implementació de la normativa municipal sobre el tema. 2) Regular els establiments de subministrament i venda de begudes alcohòliques. 3) Incloure a les ordenances mesures de control de la propaganda i distribució de tabac i alcohol a menors. 4) Desenvolupament d'una Ordenança sobre el consum públic de substàncies tòxiques. 5) Difondre la normativa vigent sobre drogues il·legals, tabac i alcohol.	- Ajuntament: batlia

6.1.2. Reducció de la demanda

La reducció de la demanda està orientada a la disminució de la prevalença del consum de drogues a través de la reducció de l'interès en el consum tant de les persones que ja consumeixen com de les potencials noves consumidores. Això inclou programes i actuacions de prevenció universal, selectiva i indicada, informació sobre els riscos associats al consum adreçats a distints grups de població, i intervenció primerenca amb els consumidors. Aquests programes han d'estar basats en l'evidència, han de formar un conjunt ordenat i mantingut durant un període de temps suficient, han d'esser sistemàtics i han de tenir objectius específics mesurables. Per això, és necessari que

estiguin dissenyats per donar resposta a les necessitats específiques de de cada grup de població, tenint en compte els riscos específics que els poden afectar a diferents àmbits.

✓ Objectius:

- Informar la comunitat sobre les activitats preventives.
- Reforçar els comportaments que afavoreixin l'abstinència dels no consumidors, o la reducció del consum d'aquells que ja han iniciat el consum.
- Promoure canvis d'actitud i comportament en la població enfront de l'ús de drogues legals i il·legals, i de les tecnologies de la informació i de les xarxes socials.
- Col·laborar amb les entitats, associacions i diferents col·lectius del municipi, perquè posin en marxa programes de prevenció de drogodependències i de promoció de salut basats en l'evidència.
- Promoure actuacions saludables.

✓ Programes i actuacions:

o Programa de prevenció comunitària.

La intervenció en l'àmbit comunitari està dirigida a canalitzar les forces socials a fi de millorar les condicions de l'entorn que contribueixen a reduir els problemes relacionats amb el consum de drogues i les conductes addictives.

Les actuacions en aquest àmbit han d'assegurar la incidència i continuïtat de les activitats comptant amb la participació de la comunitat.

- 1) Vigilar que tota la comunicació municipal s'elabori d'acord amb criteris preventius, y de manera especial evitar el foment del consum de begudes alcohòliques i altres tòxics per part dels menors.
- 2) Campanyes d'informació, sensibilització i educació sobre el consum de drogues i les conductes addictives, amb atenció especial al consum d'alcohol i tabac, i del risc específic del consum dels menors.
- 3) Captació i formació de líders i mediadors socials per als programes de prevenció i promoció de la salut.
- 4) Impuls de l'associacionisme general i juvenil.
- 5) Projectes d'animació i participació comunitària.
- 6) Detecció i intervenció en grups de risc.
- 7) Promoció de les alternatives de caire sociocultural i laboral amb la col·laboració de les associacions del poble.
- 8) Promoció de la participació d'infants i joves en activitats esportives, culturals i, en general, d'oci saludable i de qualitat.
- 9) Difusió de les activitats preventives en els mitjans de comunicació del municipi: difondre els projectes, actuacions i resultats dels programes als municipis, potenciar els articles de col·laboració a les revistes locals.

o Programa de prevenció en el medi educatiu

La comunitat escolar té una funció molt important en l'àmbit de la prevenció. Per això, s'ha de considerar un objectiu prioritari del Pla Municipal la sensibilització i implicació dels agents educatius, pares i professors en els programes de prevenció des de l'escola. Per dur-ho a terme, s'han d'impulsar totes aquelles activitats que dins del disseny curricular, té previst cada centre en relació amb la salut.

- 1) Assegurar l'aplicació dels programes de prevenció que promou el Pla autonòmic en col·laboració amb la Conselleria d'Educació, de manera que a cada nivell s'apliqui com a mínim un programa cada curs.
 - 2) Foment i col·laboració amb la formació del professorat i dels educadors en l'abordatge de les conductes addictives.
 - 3) Foment de la participació de l'alumnat en activitats extraescolars.
 - 4) Execució d'activitats dirigides a reduir la pressió social i grupal envers de l'ús de drogues, la utilització de les tecnologies de la informació i la comunicació i la participació en les xarxes socials.
 - 5) Informació sobre les drogues i els efectes del seu ús.
 - 6) Informació sobre l'ús adequat de les tecnologies de la informació i la comunicació (internet, telèfons mòbils i videojocs) i del risc que comporta
- o Programa de prevenció sanitària.
- Les activitats de prevenció en l'àmbit sanitari han d'integrar-se en els programes d'educació per a la salut, desenvolupats pels equips d'Atenció Primària en col·laboració amb els centres educatius i els Serveis Socials.
- 1) Creació de canals de comunicació entre els Centres de Salut, els Serveis Socials i els centres educatius a fi d'aconseguir una coordinació eficaç.
 - 2) Col·laboració amb els programes escolars de promoció d'hàbits saludables, i de manera específica dels d'alimentació i nutrició, d'educació sexual i de prevenció de l'abús de drogues.
 - 3) Orientació i assessorament a les persones i famílies sobre el fenòmens del consum de drogues i de les conductes addictives, i sobre els recursos existents per a l'atenció dels problemes que s'hi relacionen.
 - 4) Captació, motivació i derivació de les persones amb problemes d'abús/dependència, cap els nivells especialitzats dels casos que així ho requereixin.
- o Programa de prevenció a l'àmbit familiar.
- El paper de la família per reforçar els aprenentatges en matèria de drogodependències i de les tecnologies de la informació i comunicació impulsats des d'altres àmbits, especialment l'escolar, és de vital importància. Aquest programa pretén oferir als pares instruments per a dur a terme aquest reforç i possibilitar el diàleg sobre temes de drogues i l'ús de les tecnologies de la informació i comunicació en l'àmbit familiar.
- 1) Presentació de les actuacions que es duguin a terme, en matèria de prevenció, a les associacions de pares i mares dels distints centres educatius de Vilafranca de Bonany.
 - 2) Posar en marxa programes de foment de la parentalitat positiva, com ara escoles de pares i mares o altres grups d'intercanvi i formació, adreçats a famílies en general.
 - 3) Formació de grups de treball amb famílies en situació de vulnerabilitat.
 - 4) Potenciar activitats de temps lliure conjuntes per a pares i fills.

PROGRAMES I ACTUACIONS PER A LA REDUCCIÓ DE LA DEMANDA	
Programa de prevenció comunitària	
Actuacions	Responsables
1) Seguir criteris preventius en la comunicació	- Batlia

municipal. 2) Campanyes d'informació sobre el consum de drogues i les conductes addictives a la població general. 3) Captació i formació de líders i mediadors socials. 4) Impuls de l'associacionisme general i juvenil. 5) Projectes d'animació i participació comunitària. 6) Detecció i intervenció en grups de risc. 7) Alternatives de caire sociocultural i laboral. 8) Promoció de la participació d'infants i joves en activitats d'oci saludable. 9) Difusió de les activitats preventives.	- Centre de salut - USMIJ Manacor - CAD - Àrees municipals de serveis socials, joventut, cultura i esports - Associacions, entitats i centres culturals i esportius - Centre d'informació juvenil
Programa de prevenció en el medi educatiu	
Actuacions	Responsables
1) Assegurar que a cada nivell s'apliqui un programa de prevenció de consum de tabac, alcohol i altres drogues cada any. 2) Formació d'educadors en l'abordatge de les conductes addictives. 3) Promoció d'activitats extraescolars. 4) Execució d'activitats dirigides a reduir la pressió social i grupal. 5) Informació sobre drogues en l'escola i els efectes del seu ús.	- Centres educatius: professorat, tutoria i orientació - Associacions de pares i mares - Centre de salut
Programa de prevenció sanitària	
Actuacions	Responsables
1) Establir una comunicació permanent entre el centre de salut, els serveis socials i els centres educatius. 2) Col·laboració amb els programes escolars de promoció d'hàbits saludables. 3) Orientació i assessorament sobre el consum de drogues i conductes addictives, i els recursos existents. 4) Captació, motivació i derivació de les persones amb problemes d'abús de drogues als recursos especialitzats.	- Centre de salut
Programa de prevenció a l'àmbit familiar	
Actuacions	Responsables
1) Informar de les actuacions programades a les associacions de pares i mares.	- Serveis socials - Associacions de pares i mares

2) Posar en marxa programes de foment de la parentalitat positiva per a famílies en general. 3) Formació de grups de treball amb famílies en situació de vulnerabilitat. 4) Potenciar activitats de temps lliure conjuntes per a pares i fills.	- Centre de salut
---	-------------------

6.2. Assistència, rehabilitació i incorporació social

Tot i que la competència en assistència és de la Conselleria de Salut i Consum, amb la qual el Consell Insular de Mallorca col·labora en la prestació del servei a la part forana, la gravetat del problema de les drogodependències i altres addiccions no permet que el PLA MUNICIPAL D'ACTUACIONS SOBRE CONSUM DE DROGUES I CONDUCTES ADDICTIVES quedi al marge. Sobre tot, tenint en compte que la dependència de drogues de cada cop més es considera un problema crònic i recurrent, amb múltiples determinants i conseqüències a nivell biològic, psicològic i social, amb efectes sobre gran part de les estructures comunitàries.

Pel que fa a la incorporació social, en els casos de consum de drogues, és que les persones afectades i les del seu entorn directe puguin desenvolupar una vida saludable i socialment normalitzada, podent participar activament en la vida social de la seva comunitat.

Hi ha dos elements característics de la incorporació. Per una banda, comporta un procés de socialització o de re-socialització. És un procés educatiu al llarg del qual cada subjecte interioritza una sèrie de normes, valors i comportaments del grup social al qual s'incorpora. En darrer terme es tradueix en una normalització de les conductes del subjecte, en el sentit d'adaptació a la cultura dominant del grup.

La incorporació social, però, no és un procés que es pugui limitar als canvis individuals. La societat no representa un paper passiu en els processos de marginació. Per això, a més d'una acció positiva sobre els individus i els grups marginats, es fa necessari una transformació de les condicions socials generadores de la marginació per tal de superar aquestes situacions.

La incorporació social dels drogodependents s'ha d'entendre com un doble procés:

- Per un costat és necessari preparar els drogodependents perquè puguin reintegrar-se en la societat utilitzant les aportacions que hi ha disponibles en ella.
- Per un altre costat és necessari preparar la societat en general i l'entorn dels drogodependents en particular, perquè els accepti sense cap tipus de reserva.

La participació activa de la comunitat es considera un element essencial per a aconseguir la socialització efectiva dels drogodependents com un ciutadà més.

Per tal d'aconseguir la incorporació física, psicosocial i conductual de les persones excloses o en risc d'exclusió, és necessari una intervenció ordenada i coherent a diferents àmbits per assegurar:

- L'accés al medi físic: millora de l'accessibilitat dels serveis, tant des d'un punt de vista físic com psicològic.
- L'accés a l'educació: s'haurà de basar en la prossecució dels estudis no acabats, en l'oferta educativa complementària (educació d'adults) i en l'ensenyament d'habilitats per a l'autocura, la convivència i la preparació per al món laboral.
- L'accés al treball, que requereix intervencions escalonades i en una diversitat d'escenaris: des de l'adquisició de coneixements i habilitats específiques, tuteles (tallers protegits), projectes per a la inserció, i l'obtenció i manteniment d'un treball remunerat dependent o associat.

- L'accés a les relacions personals, també en doble direcció: recuperació de la capacitat de la comunitat per acceptar les diferències, i recuperació de la capacitat de relació de les persones en dificultat.
- Col·laborar, juntament amb els serveis especialitzats, per millorar les condicions personals o familiars de les persones del municipi que s'hi reintegren.
- ✓ Objectius:
 - Aconseguir una oferta diversificada de models de tractament, rehabilitació i incorporació social basats en l'evidència, adaptats a les necessitats de la població del municipi afectada per problemes de consum de drogues i comportaments addictius.
 - Col·laborar amb els recursos assistencials per tal de millorar l'accés de les persones del municipi que tenen problemes per consum de drogues i conductes addictives.
 - Coordinar amb els recursos assistencials el retorn i incorporació social de les persones del municipi que han rebut assistència per problemes de consum de drogues i altres conductes addictives.
- ✓ Programes i actuacions:
 - o Col·laboració amb els programes d'atenció a persones afectades per problemes de consum de drogues i conductes addictives.
 - 1) Proposar a les administracions competents, directament o a través dels diferents fòrums de participació, els serveis que s'hagi detectat que fan falta per a la desintoxicació, la deshabituació i la incorporació social de les persones del municipi afectades per problemes relacionats amb l'abús de drogues i conductes addictives.
 - 2) Potenciar la creació de grups d'autoajuda.
 - 3) Promoure la coordinació dels serveis socials municipals amb els serveis específics d'atenció a les drogodependències, per tal de millorar els protocols de derivació, i per desenvolupar els plans d'incorporació social adaptats a les necessitats de cada usuari..

Programa de col·laboració i coordinació amb els serveis d'atenció de les addiccions	
Actuacions	Responsables
1) Proposar serveis de desintoxicació, deshabituació i la incorporació social.	- Serveis socials
2) Potenciar la creació de grups d'autoajuda.	- Centre de salut
3) Promoure la coordinació dels serveis socials municipals amb els serveis específics d'atenció a les drogodependències	- Centres d'atenció a drogodependències i conductes addictives: CAD Manacor i altres de referència per al municipi.

7. FUNCIONS

7.1. Ajuntament

1. Coordinar els distints esforços preventius i d'integració social que es duen a terme en el municipi
2. Fomentar la creació de xarxes i comissions de treball intersectorials i intermunicipals, per abordar els programes de prevenció i promoció de la salut.

3. Oferir a la població en general serveis d'informació i assessorament sobre les drogues i recursos disponibles.
4. Orientar les famílies afectades per drogodependències i derivació de casos als dispositius assistencials més adequats.
5. Col·laborar en la rehabilitació dels drogodependents.
6. Promoure activitats de promoció de la salut encaminades a la prevenció de les drogodependències i conductes addictives.
7. Fomentar l'associacionisme i els programes d'animació i participació comunitària.
8. Recolzar el moviment associatiu per mitjà de la concessió d'ajudes econòmiques per al desenvolupament de programes sobre drogodependències.
9. Detecció de grups d'alt risc.

7.2. Policia local (i altres cossos de seguretat)

1. Vigilància i sanció de la venda d'alcohol i tabac a menors de 18 anys i de l'accés d'aquests menors a establiments públics on s'expedeixen aquests productes.
2. Control de l'absentisme escolar.
3. Vigilància en les proximitats de centres escolars.
4. Vigilància de llocs on es presumeix que pot existir consum i tràfic de drogues.
5. Control de l'ordre públic.
6. Col·laborar en les activitats preventives i de promoció de la salut.

7.3. Centre de Salut

1. Realitzar les activitats i objectius que el "Pla sobre drogodependències i altres addiccions dels Illes Balears", assigna als serveis d'Atenció Primària de Salut.
2. Dur a terme els programes que preveu el "Pla sobre el tabaquisme a les Illes Balears".
3. Integrar temes de coneixement sobre drogues i prevenció de drogodependències en els programes de salut que puguin promoure's des del Centre de Salut a tota la comunitat incloent els joves del poble i l'alumnat del CEIP es Cremat.

7.4. Centres educatius

1. Afavorir la formació del professorat en l'àmbit de la prevenció de drogodependències i educació per a la salut.
2. Facilitar coneixements i assessorament a les associacions de pares i mares d'alumnes en la posada en marxa de programes d'educació per a la salut.
3. Possibilitar a l'alumnat l'adquisició de coneixements en matèria de salut, conductes sanes i modificació d'aquelles que siguin perjudicials.
4. Aplicar els protocols i programes de prevenció i promoció de la salut que proposen el Pla d'addiccions i drogodependències de les Illes Balears (PADIB) i la Conselleria d'Educació.
5. Coordinar les activitats educatives que es desenvolupen en aquest àmbit entre les administracions pertinents.

7.5. Associacions de pares i mares

1. Impulsar programes de prevenció en l'escola.
2. Potenciar activitats extraescolars.
3. Realitzar un seguiment de les actuacions en matèria de drogodependències realitzades en el medi escolar.
4. Localitzar i pactar horaris i professionals externs a la escola per realitzar sessions relacionades amb la parentalitat positiva a familiars del alumnat de l'escola.

7.6. Associacions

1. Col·laborar amb els serveis sanitaris, educatius i socials en la informació i assessorament a la població afectada.
2. Detecció, motivació i derivació de persones amb consum problemàtic de drogues per iniciar processos de prevenció específica o indicada, i si fa falta, de rehabilitació i incorporació social.
3. Impulsar i realitzar accions d'integració social, formant part dels programes de prevenció i d'incorporació social.
4. Activitats de suport a les famílies.
5. Organització i activitats culturals, formatives i recreatives de suport a processos de prevenció, rehabilitació i de suport social als drogodependents i les seves famílies.
6. Coordinació del calendari i dels horaris de les activitats culturals, esportives i d'esplai per tal de facilitar l'accés a un nombre major de participants.

7.7. Institut Mallorquí d'Afers Socials

1. Dur a terme en el municipi els programes propis de prevenció, assistència i incorporació social d'àmbit insular, de manera coordinada amb els serveis municipals.
2. Donar suport tècnic al PLA MUNICIPAL D'ACTUACIONS SOBRE CONSUM DE DROGUES I CONDUCTES ADDICTIVES.
3. Proporcionar formació bàsica als professionals i mediadors socials de la comunitat.
4. Participar en els programes prevists en el Pla en les condicions que s'acordi.
5. Informar l'Ajuntament de Vilafranca de Bonany sobre els plans i programes anuals que projecti dur a terme.

8. ESTRUCTURA DE COORDINACIÓ

8.1. Regidoria de Serveis Socials:

S'encomana a la Regidoria de Serveis Socials:

1. Elaboració i direcció del PLA MUNICIPAL D'ACTUACIONS SOBRE CONSUM DE DROGUES I CONDUCTES ADDICTIVES de Vilafranca de Bonany.
2. Representació de l'Ajuntament en matèria de drogodependències en les seves relacions amb altres Administracions Públiques i altres entitats que exerceixin les seves funcions en el municipi de Vilafranca de Bonany.

8.2. Comissió informativa de salut, consum i benestar social:

Es crea la Comissió informativa de salut, consum i benestar social integrada pel batle, o persona en qui delegui, i els regidors responsables de les àrees de Benestar Social, Cultura, Esports, Joventut, Policia i Salut. Té encomanades les funcions següents:

1. Seguiment i modificació, en cas necessari, del PMD (Pla municipal d'actuacions sobre consum de drogues i conductes addictives).
2. Coordinació d'actuacions en matèria de drogodependències a realitzar en l'àmbit municipal per les distintes Administracions Públiques i Organitzacions Socials.
3. Assegurar la coordinació Institucional.
4. Definir les actuacions que han de realitzar-se.
5. Informar del pla anual d'activitats.

La Comissió informativa de salut, consum i benestar social, en matèria de drogodependències, es reunirà de forma ordinària cada sis mesos convocada per la presidència, i de forma extraordinària, conforme al procediment habitual aplicable a la resta de comissions informatives.

8.3. Equip tècnic de drogodependències:

Està compost pel personal tècnic qualificat adscrit a les regidories de:

- Salut, Consum i Benestar Social.
- Cultura, Joventut i Esports.
- Policia Local.

A més formen part d'aquest equip:

- Guàrdia Civil.
- Atenció Primària de Salut.
- Centres educatius.
- Un tècnic de la Secció de prevenció comunitària de l'Institut Mallorquí d'Afers Socials.

Entre altres, són funcions de l'Equip de Drogodependències:

1. Elaborar i assessorar els diversos programes que configuren el PLA MUNICIPAL D'ACTUACIONS SOBRE CONSUM DE DROGUES I CONDUCTES ADDICTIVES.
2. Proposar l'exercici d'activitats.
3. Elaborar anualment les línies prioritàries d'actuació.
4. Coordinar les diferents activitats i programes, que en matèria de drogues, específiques o inespecífiques, realitzen els serveis de l'Ajuntament de Vilafranca de Bonany.
5. Coordinar tècnicament els diferents programes que configuren el PLA MUNICIPAL D'ACTUACIONS SOBRE CONSUM DE DROGUES I CONDUCTES ADDICTIVES.
6. Assessorar la Comissió Informativa de Salut, Consum i Benestar Social sobre tots aquells aspectes referits a l'execució del PLA MUNICIPAL D'ACTUACIONS SOBRE CONSUM DE DROGUES I CONDUCTES ADDICTIVES.
7. Elaborar i proposar els informes i dades necessàries a la Comissió Informativa de Salut, Consum i Benestar Social perquè esta efectui el seguiment del PMD, per avaluar el grau de consecució dels objectius plantejats.
8. Coordinació interinstitucional i amb organitzacions no governamentals.
9. Realitzar una avaluació del procés i dels seus resultats així com una memòria anual.

10. Establir-se com enllaç entre els usuaris i els recursos existents en prevenció, assistència i rehabilitació.
11. Adequar els objectius i activitats sobre drogodependències que es programen en el municipi de Vilafranca de Bonany, perquè s'ajustin a les directrius i criteris bàsics establerts en el Pla d'actuacions sobre drogodependències de les Illes Balears, en el Pla sobre drogodependències i altres addiccions de Mallorca i en aquest Pla municipal.
12. Les que li pugui encomanar la Comissió informativa de salut, consum i benestar social.

8.4. Comissió de seguiment del Pla

En lloc de l'equip tècnic definit en el punt anterior, es pot formar un grup més ample amb les funcions següents:

1. Seguiment i avaluació del PMD.
2. Proposar i coordinar els programes que anualment figuren en el PMD.
3. Informar la Comissió Informativa de Salut, Consum i Benestar Social de les propostes per al seu debat.
4. Mantenir obert un fòrum de debat de les actuacions relacionades amb les drogodependències en a l'àmbit municipal i consultar la presa de decisions.

Aquesta comissió de treball està integrada pels següents col·lectius i/o entitats:

- El Regidor delegat de Benestar Social.
- Un representant designat per cada grup municipal.
- Un tècnic de l'Àrea de Serveis Socials o un tècnic en drogodependències, si n'hi ha.
- Un tècnic de la Secció de prevenció i planificació comunitària de l'Institut Mallorquí d'Afers Socials.
- Un representant de les APIMA.
- Un representant dels serveis mèdics.
- Un representant de la policia local.
- Un representant de la guàrdia civil.
- Associacions implicades en el tema de les drogodependències (Cáritas, Creu Roja, etc.)
- Un representant de les associacions de veïnats, associacions del poble en general.¹
- Associacions juvenils.
- Un representant del professorat de centres educatius.
- Associació de consumidors.
- Associació d'hostalers.

Es reunirà, amb caràcter ordinari dues vegades a l'any i, de forma extraordinària quan així ho sol·licitin un terç dels seus membres, prèvia comunicació, en ambdós casos, de l'orde del dia.

9. TEMPORALITAT

El Pla Municipal de Drogodependències de Vilafranca de Bonany tindrà una duració de quatre anys, des de 2018 fins a 31 de desembre de 2022. Quan finalitzi, si no s'ha renovat abans, quedarà prorrogat de manera automàtica per anualitats successives fins que es renovi².

¹ Hi ha d'haver una representació de les associacions. Falta acordar el nombre de representants i el procediment de selecció.

10. RECURSOS

10.1. Humans

- Tècnics de la Regidoria de Salut, Consum i Benestar Social.
- Tècnics de la Regidoria de Cultura, Joventut i Esports.
- Tècnics de la Regidoria d'Esports.
- Tècnics de la Policia Local.
- Tècnics de la Secció de prevenció i planificació comunitària de l'Institut Mallorquí d'Afers Socials.
- Representants d'institucions o organismes públics i/o privats: AMIPA, Escola, Associacions...

10.2. Materials

Els propis de l'Ajuntament de Vilafranca de Bonany.

Els propis de les ONG, clubs, associacions i entitats del municipi.

Els propis de l'Institut Mallorquí d'Afers Socials o del Govern de les Illes Balears.

10.3. Econòmics

En el pressupost anual del municipi s'hi inclourà una partida pressupostària per a les actuacions en matèria de drogodependències per a cada exercici econòmic.

A més dels recursos propis inclosos en el pressupost, també es podrà disposar dels recursos que hi assignin el Pla Nacional sobre Drogues, el Pla d'actuacions sobre drogodependències de les Illes Balears o l'Institut Mallorquí d'Afers Socials, en virtut dels acords que s'estableixin per a aquest fi.

² El pla ha de durar un mínim de quatre anys, amb pròrroga per anualitats successives si no es renova abans.

ANNEX 1

Associacions i entitats de Vilafranca de Bonany

ENTITAT / GRUP "ACTIU" / CENTRE	ACTIVITAT/TIPOLOGIA DE SERVEI O ACTIVITAT
AGOSARATS DEL VI (TASTAVINS)	Activitat gastronòmica, cultura del vi, etc..
AIRES VILAFRANQUINS	Activitat de formació (escola de ball de bot) ball i música .
AMiPA CP ES CREMAT	Activitat de foment, suport a programes educatius, de lleure,...
ASSOCIACIÓ PETITONS DE LA VILA	Activitat de foment suport a programes educatius, de lleure...
ASSOCIACIÓ CULTURAL SA REVOLTA	Activitat lúdico-festiva centrada en les Festes de la Beata.
ASSOCIACIÓ CULTURAL SIS SENTITS / CAVALLETS	Activitat cultural diversa – cultura popular, etc..
ASSOCIACIÓ DE COMERCIANTS I EMPRESARIS	Activitat de promoció de teixit empresarial local.
ASSOCIACIÓ DE DONANTS DE SANG (delegació)	Activitat de foment per a la donació de sang, ...
ASSOCIACIÓ DE TERCERA EDAT "Sa residència"	Activitat de lleure, oci, formatives, .. persones majors
ASSOCIACIÓ ESPANYOLA CONTRA EL CÀNCER	Activitat de suport
ASSOCIACIÓ GENT DES PLA	Activitat musical d'havaneres i altres.
ASSOCIACIÓ MESTRESSES 100 %	Activitats de lleure, oci, informatives, lúdiques,.. (2 ^a edat).
BIBLIOTECA MUNICIPAL	Activitat pròpia de servei de gestió i d'extensió bibliotecària
CAVALLS BONANY	Activitat esportiva hípica.
CEPA MANCOMUNITAT DEL PLA	Activitat de formació secundària, accessos a cicles formatius,...
CLUB DE DEFENSA I JUYITSU VILAFRANCA	Activitat esportiva de defensa personal.
CLUB DE FUTBOL VILAFRANCA / POLIESPORTIU	Activitat esportiva federada futbol
CLUB DE LECTURA	Activitat cultural lligada al món de la lectura – literari.
CLUB DEL CA DE PASTOR MALLORQUÍ	Activitat de foment de la raça de pastor mallorquí
CLUB ESPORTIU ES PLA / POLIESPORTIU ES MOLÍ NOU	Activitat esportiva federada de futbol base.
CLUB ESPORTIU LA VILA (DANSA-JAZZ)	Activitat esportiva-cultural de dansa.
CLUB TENNIS TAULA PLA I LLEVANT	Activitat esportiva federada de tennis taula.
CLUB VOLEIBOL VILAFRANCA	Activitat esportiva federada de voleibol

COL-LECTIU MUSICS DE VILAFRANCA	Activitat musical, concerts, esdeveniments relacionats,...
COMUNITAT CRISTIANA DE VILAFRANCA	Activitat de formació i foment religiosa (confessió protestant).
CONFRARIA DE SANTA BÀRBARA	Activitat de caràcter religiós centrat en processons
COR PARROQUIAL DE SANTA BÀRBARA	Activitat musical de cant coral religiós.
DELEGACIÓ OBRA CULTURAL BALEAR	Activitat cultural reivindicativa de valors de país, llengua,...
DIMONIS DE FOC – BOIETS DE FOC-BOIETONS	Activitat lúdica i de cultura popular (pirotècnia).
ESCOLA CEIP ES CREMAT	Activitat de formació i educació infantil i primària
ESCOLA DE FANG DAMIANA HUGUET	Activitat artesanal i de lleure, extraescolars,..
ESCOLA DE TENNIS DE VILAFRANCA	Activitat esportiva no federada de pràctica del tennis.
ESCOLA MUNICIPAL DE MÚSICA I DANSA	Activitat de formació en música (instruments, solfeig,.)
ESCOLETA MUNICIPAL	Activitat de formació i educació de 0 – 3 anys
ESPAI ART MARIA SERVERA	Activitat artesanal i terapèutica, de lleure, cultural, etc..
ESTIRAGARRONS	Activitat ciclisme de lleure.
GENT GRAN VILAFRANQUERA	Activitat de lleure, oci, formatives, .. persones majors
GRUP DE CAVALLISTES DE VILAFRANCA	Activitat associativa entorn del món equí (cavalcada Reis,..)
GRUP DE PETANCA (PARC J M ^a LLOMPART)	Activitat esportiva no federada de pràctica de petanca.
GRUP DE PROTECCIÓ CIVIL DE VILAFRANCA	Activitat en matèria de seguretat (prevenció, suport i actuació seguretat
GRUP DE VOLUNTARIAT SOCIAL	Activitat de caràcter solidari.
GRUP EXCURSIONISTA DE VILAFRANCA	Activitat d'excursionisme i activitats relacionades.
GYM LA COLMENA	Activitat esportiva entorn a la boxa.
JOVES PLA DE MALLORCA EN MARXA	Activitat cultural reivindicativa de valors de país, llengua,...
MOTORISTES / MOTORETS (BEATA CROSS)	Activitat no federada / (i federada) de motociclisme / motocròs
PARRÒQUIA DE VILAFRANCA	Activitat de formació religiosa catòlica
PENYA BARCELONISTA DE VILAFRANCA	Activitat associativa entorn al FC Barcelona.
PUNT D'INFORMACIÓ JOVE DE VILAFRANCA	Activitat d'informació jove (informació) / Activitat parcial.
QUINTOS /ES (setembre a setembre any posterior)	Activitats de dinamització i caràcter lúdic, juvenil, festiu.

REVISTA DIGITAL MARSOC	Activitat periodística – revista local.
SA XERXA DE TEATRE (FIRA TEATRE)	Activitat associativa entorn a la Fira de Teatre i projectes teatrals
SERVEIS SOCIALS (MANCOMUNITAT PLA)	Activitat de suport, assistència, tramitació,... serveis socials.
SOCIETAT DE CAÇADORS DE VILAFRANCA	Activitat cinegètica.
SOCIETAT ESPORTIVA BONANY	Activitat de ciclisme / Organització proves esportives
SOCIETAT ESPORTIVA VILAFRANCA	Activitat esportiva atletisme, ciclisme, competicions esportives...
TALLER TEATRE IZABELLA ZIELINSKA	Activitat teatral, musical, etc...
TEATRE MUNICIPAL	Activitat pròpia de servei cultural / Programació teatral...
VILACANTA	Activitat musical de cant coral.
VILARUNNERS (MARATÓ / CURSES)	Activitat (federada) de curses de peu de muntanya.
VILATUKADA – Grup Batukada jove de Vilafranca	Activitat de música de batukada / participació festiva.

ANNEX 2

Resultats de l'enquesta sobre l'ús del temps lliure i interessos del jovent de Vilafranca de Bonany. 2017

Qui ets

	n	%
Un	94	54,02%
Una	79	45,40%
NS/NC	1	0,57%
	174	100,00%

Edat

	n	%
10	21	12,07%
11	36	20,69%
12	25	14,37%
13	25	14,37%
14	22	12,64%
15	10	5,75%
16	19	10,92%
17	11	6,32%
18	1	0,57%
19	2	1,15%
22	1	0,57%
?	1	0,57%
	174	100,00%
mitjana =	12,98	

Què fas?

	n	%
Feina	6	3,31%
Estudio	175	96,69%
	181	100,00%

Què fas durant el teu temps lliure?

	n	%
Amics	119	18,74%
Esports	113	17,80%
TV, Youtube	132	20,79%
Videojocs	60	9,45%
Llegir/estudiar	94	14,80%
Cine/teatre	26	4,09%
Excursió	28	4,41%
Skate	51	8,03%
Altres	10	1,57%
Res	2	0,31%
	635	100,00%

Altres:

Jugar	3	0,47%
Camp de futbol	1	0,16%
Animals	4	0,63%
Fang	1	0,16%
Família	1	0,16%
	10	1,57%

Coneixes les activitats que es fan al teu poble?

	n	%
Sempre	57	32,95%
Quasi sempre	61	35,26%
Sovint	24	13,87%
A vegades	28	16,18%
Mai	3	1,73%
	173	100,00%

Participes en aquestes activitats?

	n	%
Sempre	11	6,25%
Quasi sempre	57	32,39%
Sovint	27	15,34%
A vegades	64	36,36%
Mai	17	9,66%
	176	100,00%

Com t'arriba la informació d'aquestes activitats?

	n	%
Amics	95	34,17%
Cartells/bars	102	36,69%
Whatsap/fb	58	20,86%
Pares	11	3,96%
Escola	5	1,80%
Altres	7	2,52%
	278	100,00%

Altres:

Web Ajuntament	2	0,72%
Revistes	2	0,72%
Tríptics/díptics	3	1,08%
	7	2,52%

En quines activitats sols participar?

	n	%
Esportives	123	31,78%
Festes	111	28,68%
Acampada	27	6,98%
Culturals	29	7,49%
Dansa	25	6,46%

Lúdiques	51	13,18%
Educatives	17	4,39%
Música	1	0,26%
NS/NC	3	0,78%
	387	100,00%

Formes part d'alguna associació?

	n	%
Si	47	27,49%
No	115	67,25%
NS/NC	9	5,26%
	171	100,00%

Quines?

	n	%
Ball de Bot	8	13,56%
Club futbol	6	10,17%
La colmena	1	1,69%
Club de Volei	17	28,81%
Boiets de foc	8	13,56%
Equitació	1	1,69%
APIMA	6	10,17%
Ass Frank Cuesta	1	1,69%
Club la vila	1	1,69%
Rubikisland	1	1,69%
Reis i dames M	1	1,69%
Ass ca de bou	1	1,69%
Ass ca bastia	1	1,69%
batucada	2	3,39%
Sa revolta	1	1,69%
Meló metal	1	1,69%
Jukoshin Ryu	1	1,69%
C.Cristiana	1	1,69%
	59	100,00%

Hores de temps lliure a la setmana

	Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres	Dissabte	Diumenge
0	11	12	13	15	8	13	10
1	16	13	16	14	6	1	5
2	26	18	27	22	14	7	2
3	31	27	28	36	27	6	5
4	23	36	23	24	22	12	9
5	16	15	16	17	21	12	14
6	16	11	12	14	14	12	11
7	8	7	5	4	11	9	7
8	1	4	4	2	9	12	14
9	0	0	0	0	2	2	4
10 o més	4	3	4	5	17	62	65
	152	146	148	153	151	148	146

mitjanes= 3,51 3,60 3,41 3,43 4,83 6,82 7,14
 NO CONTESTEN/No han entès la pregunta 22

On passes el teu temps lliure?

	n	%
Bar	27	6,22%
Casa	126	29,03%
Poliesportiu/camp de futbol	45	10,37%
Parc	59	13,59%
Carrer	67	15,44%
Casa d'amics	93	21,43%
Altres	16	3,69%
Ns Nc	1	0,23%
	434	100,00%

Altres:

SUPERMERCAT	1	0,23%
ca familiars	2	0,46%
Compres	1	0,23%
Camp/bosc	5	1,15%
s. de dansa	1	0,23%
Bibli	2	0,46%
pistes	1	0,23%
Altres pobles	3	0,69%
	16	3,69%

Per quedar amb els amics

	n	%
Whatsap	115	44,23%
Vaig a cercar-lo	52	20,00%
Quedam quan sortim de classe	92	35,38%
No qued	1	0,38%
	260	100,00%

T'interessaria participar?

	n	%
Ràdio jove/tallers DJ	50	5,88%
Aventura, escalada	100	11,75%
Pc tuning	40	4,70%
Muntatge (cotxes)	38	4,47%
Escalètric	26	3,06%
Viatges, intercanvis	82	9,64%
Skate, BMX...	60	7,05%
Videojocs	71	8,34%
Tallers	48	5,64%
Hip hop	58	6,82%
Salsa, batxata	32	3,76%
Sortides al ram/cine/concerts	125	14,69%
Acampades, excursions...	121	14,22%
	851	100,00%

Altres activitats

	n	%
Esports	3	3,61%
Anar a córrer	4	4,82%
Atletisme	1	1,20%
Basket	9	10,84%
Futbol	17	20,48%
Futbol americà	1	1,20%
Futbol femení	1	1,20%
Tenis	1	1,20%
Tenis taula	4	4,82%
Volei	2	2,41%
Natació	1	1,20%
Arts marcial	1	1,20%
Boxa	3	3,61%
Equitació	1	1,20%
Excursió a cavall	1	1,20%
Caça	1	1,20%
Tir amb arc	1	1,20%
Banda de musica	2	2,41%
Bateria	3	3,61%
Cant	2	2,41%
Piano	1	1,20%
Taller de musica instruments	3	3,61%
Anglès	1	1,20%
Club de lectura	1	1,20%
Fotografia	3	3,61%
Teatre	3	3,61%
Nit de cinema	1	1,20%
Construcció	1	1,20%
Escacs	1	1,20%
Jocs variats	1	1,20%
Local amb jocs de taula	1	1,20%
Rubikcub	1	1,20%
Animalisme	1	1,20%
Gimcana de Por	1	1,20%
Botar corda	1	1,20%
Cuina	1	1,20%
Rallye	2	2,41%
	83	100,00%